

SARS yi Rhurherile Tihlengeletano to humelela ta World Customs Organization East and Southern Africa ku sukela ti 12 -16 Mudyaxihi 2025

Tshwane, 16 Mudyaxihi 2025 - Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) byi rhurherile Ntlawa wo Fambisa wa swa Xifundza wa Nhlangano wa Khasitomo wa Misava (WCO) wa vu 41 na Xifundza xa le Dzongeni wa Afrika (ESA) ku sukela hi ti 12-14 Mudyaxihi, na Huvo ya Mfumo ya vu 31 ku sukela hi ti 15-16 Mudyaxihi 2025. Tihlengeletano ti xopaxopile mihluvukisokulu ya nkarhi wo vika wa 2024-2025 no hetisisa Qhinga ra Xifundza ra ESA lerintshwa (2025–2028). Nhlengeletano a wu nghenelele hi vulawuri bya khasitomo lebyi nga swirho, tienthithi ta swifundza na vanakulobye van'wana. Yi seketerile vutinyiketeri bya matimba bya vangheneleri ku ya eka vumbo hi vuntshwa wa qhinga, ku aka tshaku, na nhlangano wa xifundza.

Nhlengeletano wu kombisile xivandla xa le xikarhi lexi tlangiweke hi vulawuri bya khasitomo eku fambiseni ka nxaviselano, ku fambisa switirhisiwa, no sirhelela vaaki. Nhlokohaka ya xirhanganakulu a ku ri Ntwanano wa Mfambiso wa Nxaviselano, lowu nga ta pfuna ku enhlisa swihika swa nxaviselano no hunguta swiphigo swo fana na swihika swa nkatharifi leswi tlakusaka tihakelo no kavanyeta nhlanganiso wa swa ikhonomi.

Tanihi mukotisikulu wa nxaviselano, WCO i rito ra nkoka leri sekotelaka nghenelelo wa Afrika eka nxaviselano wa misava na mitwanano ya misava. Ku tekiwa ka Ndhawu ya Nxaviselnomahala ya swa Tikokulu ra Afrika i goza eka nxaviselano wa le ndzeni ka Afrika. Hambiswiriano, ku humelela ka yona ku ya hi tshaku ra vulawuri bya khasitomo eka ku hunguta swihika swa nkatharifi no fambisa tshukotshuko wa ntlulandzilekani wo rhelela. Ku fikelela xikongomelo lexi, Ashor Sarupen, Xandla xa Holobye wa Timali wa Afrika-Dzonga, u kombetile switirho swo fana na nhlanganiso lowu ndlandlamuxiweke, ku phurosesiwa ku nga si fiks tinhundzu, na tiphurogireme ta Mutirhisi wa Ikhonomi la Pfumeleriweke tanihi swa nkoka eka ajenda. U lemukile leswaku leswi swi lava vuvekisi bya nkarhi wo leha eka tisisiteme ta xidijitali na switirhisiwa swa ximodeni ku tshama swi pfuna. Ku tlhontliwa ko ringana, i ku tirha na nkulo wa xihlatla wa bindzu ra le ka inthanete (e-commerce), leswi tikiselaka tisisiteme ta khasitomo leti nga kona.

Ian Saunders, Matsalani-Angarhelo wa WCO, u vulavurile mayelana na ku hoxa ka xandla ka WCO eku tumbuluxeni ka tipholisi to katsa no tihlamulela leti kombisaka swilaveko swa swifundza swo hambana. Lembe leri ri fungha nkarhi wa cinco hi laha WCO yi burisanaka na swirho swa yona. Xikarhi ka cinco lowu i nhluvukiso wa Kungu ra Qhinga ra WCO, leri kunguhatiweke ku hetisiwa hi 2025. Kungu leri ra pakani ri xaxametiwile na nkongomelo wo angarhela wo twala, ku cinca loku fambisiwaka hi xirho leswi simekiweke eka ximodeni na ntirhisano. Matshalatshala mo tiyisa mitirho ya WCO, leyi seketeriweke hi swinginganyeto leswi pasisiweke na miavelo ya mpimanyeto, swi le ku humeleleni hi ku landzelelana na qhing ra yona. Ku hetisa, Matsalana-Angarhelo u vurile leswaku "WCO yi tshama yi tinyiketela vuvonikeri, ndzulamo, na vutihlamuleri leswi seketeriweke hi

khasitomo eku phakeleni eka vutinyiketeri bya yona eka vuswikoti, vuhlayiseki na ku humelela".

Khomixinara wa SARS Ttn Edward Kieswetter u tiyisisile nkoka wa xifundza xa WCO ESA, ntlawa wa 23 wa matiko lama hlanganaka na mitlhontlho yo avelana na swivandla. Xifundza xi tshama xi tshamisekile, xi fumile hi switirhisiwa swa ntumbululo, no lulamiseriwa ku tirhisa divhidende ya swa swivumbeko swa vanhu. Ku humelela swi ta lava nghinga ro hlanganisiwa, ku hleketa ku ntshwa, na vutinyiketeri bya nhlengelo eka nkulo wo fana. Vulawuri bya khasitomo byi fanele byi hlangana, byi tirhisa switiviwa, khiyinula vuswikoti bya bindzu ra le ka inthanete, no dzikisa swinakulobye na tisekithara ta mfumo na phurayivhete. Hi ntwanano na ntirhisano wa xidzidzi, xifundza xa ESA xi nga wina ku humelela ku ya eka vumundzuku byo hlanganisiwa swinene no humelela.

Ku ya emahlweni, Khomixinara u valangile leswaku Ndhawu ya Nxaviselanolahala ya swa Tikokulu yi lava ku endzeriwa hi vuntshwa mayelana maendlelo ma khasitomo ma ndzhavuko no amukela ntumbuluxo wa leswintshwa. Swa nkoka, WCO yi byeriwile ku tirhisa tshaku ra yona ku fambisa nxaxameto lowukulu na maendlelo ma misava lama tumbulukaka na ntirhisano wo enta exikarhi ka tisekithara ta mfumo na phurayivhete. Vulawuri bya khasitomo byi fanele byi valanga nxaviselano, lowu nga riki na vuswikoti ntsena, kambe wa nkamboyamelotlhelorin'we, lowu hoxaka xandla eka tiikhonomi to tiyisela swinene na nkatso. Nhlengeletano yi hetisile leswaku mitirho ya khasitomo ya ximodeni yi fanele yi pfuna ku hunguta mipfuto ya xibalo, tihakelo ta le hansi ta nxaviselano, no ndlandlamuxa tshaku ra xibalo ra vandla. Tisisiteme ta xidijitali ti hatlisisa tiphurosese ta nxaviselano, lokohiletlhelo ntwananiso wa xifundza wu hlanganisa timakete no ndlandlamuxa ku mphikizano. Hi ku tiyisa khasitomo, nhlengeletano wu vonile, matiko ma nga khiyinula mivuyelo hinkwayo ya nxaviselano ehansi ka Ndhawu ya Nxaviselanolahala ya swa Tikokulu.

Ku hetisela, Khomixinara u vurile leswaku "hi ku ka swi nga aleki, vulawuri bya khasitomo misava hinkwayo byi le ku fambeni ka nkarhi wo cinca lowu nga si tshamaka wu humelela, lowu vumbiweke hi nkavanyeto wa swa thekinoloji, mixungeto leyi cincacincaka, na nkatshamisek wa swa tipolitiki ta ndhawu. Lokohiletlhelo mincinco leyi yi kombisa mitlhontlho ya nkoka, yi tlhela yi nyika swivandla swo aka mavandla mo tiyela, mo tilulamisela vumundzuku, loko ku ve swi tshuneleriwa hi ku tirhisa ku vumbiwa hi vuntshwa loku kunguhatiweke, tiphurosese loku leteriweke, na ntirhisano wa xifundza lowu ndlandlamuxiweke".

Khomferense yi hetisile Huvo yo Fuma ya ti 31 hi ku hlanganisa mihlawulo, leyi voneke Afrika-Dzonga yi hlawuriwa hi ntwanano eka xiyimo xa Xandla xa Mutshamaxitulu wa WCO ESA leyi nga ta sungula ku sukela hi ti1 Mawuwani 2025. Tanihi Xandla xa Mutshamaxitulu, Afrika-Dzonga yi languteriwe ku tiyisisa malulamiselo ma mfumo no antswisa ku yiseka emahlweni ka hofisi ya xifundza lokohiletlhelo lu fambisiwa nsimeko wa swirhangana swa qhinga swa xifundza, ku katsa na cinco wa xidijiti, ku endliya

ximodeni ka khasitomo, mfambiso wa xibalo ku katsa na ntirhisano wa swa xifundza. Xiave lexi xi ndlandlamuxa nkucetelo wa misava wa Afrika-Dzonga na yimo. Madagascar yi hlawuriwile ku va Xandla xa Mupfunetamutshamaxitulu na Kenya tanihi Xirho xo Engetelela eka Khomixini ya Pholisi ya WCO.

Mayelana na vuxokoxoko hi xitalo, u komberiwa ku tihlanganisa na
SARSMEDIA@sars.gov.za